

YAPI İŐLETMESİ-1

KONU-1

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

- **İnşaat**, taşınabilir makine ve ekipman kullanan, tedarik zinciri oluşturarak şantiyeye malzeme tedariki yapan ve projenin tamamlanmasını müteakip makine-ekipman ve iş gücünü üretim sahasından uzaklaştıran ve sonuç ürünü inşa edilen yerde sabit olarak bırakan bir prosestir.
- Mevcut bir yapıda yapılan ilaveler, inşaat sayıldığı gibi böyle bir yapıdaki değişiklik ve onarımlar, yani iyileştirme ve düzeltmeler de inşaattır.

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

Türk medeni kanununun 652/1. Maddesine göre inşaat ve imalat; araziyle birleştirilmiş malzeme ve emek israfı ile imal, inşa veya tanzim edilmiş şeylerdir.

Ancak çalışma bakanlığınca hazırlanan ve bakanlık kurulunca kabul edilen iş kolları tüzüğünde ise

inşaat; bina, yol, köprü, demiryolu, metro tüneli, kanalizasyon, liman, dalga kıran, havuz, istihkam, havaalanı, tramvay yolu ve spor alanlarının yapımı gibi her çeşit yapının işleriyle bunların etüt, proje, araştırma, bakım, onarım vb. işler olarak açıklanmıştır.

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

6785 sayılı imar kanununun 1. Maddesinde yapı tabirinin karada ve suda daimi ve geçici, resmi ve özel yer altı ve yerüstü inşaatı ve bunların ilave, değişiklik ve tamirlerine, sabit ve hareketli tesislerine şamil olduğu hükme bağlanmıştır.

İnşaat sektörü standart endüstri sınıflamaları içerisinde tanımlanan bir sektördür.

İnşaat ve imalat sektörleri gerek proses ve gerekse çıktı bakımından birbirinden farklıdır.

İnşaat sektörünü, tipik bir imalat sektöründen ayıran özellikleri şöyle sıralayabiliriz:

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

- Sabit bir üretim yeri yerine geniş bir coğrafik alan vardır.
- Genellikle tasarım üretimin olduğu yerde yapılmaz.
- Üretim çeşitli proseslerle yapılır.
- Yerine ve iş tipine göre talepte düzensiz değişimler.
- Üretim maliyetleri bilinmeden fiyat konmaktadır.
- İnşaat firmalarındaki düşük öz sermaye ve öz kaynaklar.
- Çok sayıda yönetimsel kararlar.
- Sabit üretim faktörü olarak yönetim önemlidir.

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

İnşaat Mühendisi Kimdir?

İnşaat mühendisliği mesleğini icra eden kişidir. İnşaat mühendisi planlama, tasarım, yapım ve alt ve üst yapıların tamir ve bakımı gibi işlerle uğraşır. İnşaat proje yönetiminde çalışan bir kişi genellikle aşağıdaki konularla uğraşır:

- Proje işlerinin kalite kontrolü, süre planlaması ve bütçe planlaması ve kontrolü,
- İnşaat projesinin proje için öngörülmüş olan standart ve prosedürler gereğince projenin planlaması, koordinasyonu ve işlerin tamamlanması sorumluluğu,

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

- Şantiyede olağanüstü haller nedeniyle ve başka nedenlerle oluşan gecikmelerin, malzeme kalitesinin ve işgücü verimliliğinin sorumluluğu,
- İşleri yönetecek ve yapacak takımların kurulması sorumluluğu,
- Hem ana yüklenici ve hem de alt yüklenicilerin iş sağlığı ve güvenliği sorumluluğu.

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE YÖNETİM ANLAYIŞI

Yapı yönetiminin kapsamı; inşaat sözleşmeleri, yapım metotları ve malzemeleri, imalat, maliyet tahmini, maliyet kontrolü, kalite kontrolü ve güvenlidir.

Bahsedilen bütün bu nedenlerden inşaat sektöründe yönetim çok önem arz etmektedir.

Hillebrand ve Cannon'a göre sektörün yapısı nedeniyle yönetimin önemi aşağıdaki şekilde listelenmiştir:

- 1- Her inşaat projesi yepyeni bir şantiyede sıfırdan başlayarak bir üretim birimi olarak kurulur.

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

- 2- Endüstrinin iş gücü yoğun bir iş kolu olması nedeniyle projenin başarıya ulaşabilmesi için çok iyi bir iş gücü yönetimine ihtiyacı vardır.
- 3- Üretim prosesi çok karmaşık olup çok sayıda girdi içermektedir.
- 4- Hava ve zemin şartlarıyla malzeme, ekipman ve iş gücü tedarikinde belirsizlikler vardır. Bundan dolayı yönetsel olarak alınacak kararlar çoktur, özellikle şantiyeler karar yoğun üretim yerleridir.

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

- 5- Her proje farklı olup iş veren ve profesyonelleri de farklıdır.
- 6- Coğrafik olarak dağınıklık, şantiye sorumlularının merkez ofisten zamanında yardım almalarını oldukça zorlaştırmaktadır. Bu nedenle proje müdür ve yönetiminin anında, önceden merkez ofis ile herhangi bir istişarede bulunmadan kararlar almasını gerekmektedir.

Bütün bu nedenlerden ötürü inşaat firmalarının, doğru yöneticilerin doğru zamanda doğru projelerde olabilmeleri için iyi plan ve program yapmalarını gerektirmektedir

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

TÜRKİYE İNŞAAT SEKTÖRÜNE GENEL BİR BAKIŞ

İnşaat sektörü'nün bir ülke ekonomisine katkısı çok büyüktür.

- Sektörün önemli özelliklerini aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:
 - 1- **Sektör İçindeki Firmaların Büyüklüğü:** Firmaların büyüklükleri sektörün yönetim uygulamaları üzerinde büyük etkisi vardır. **Çevre ve Şehircilik** Bakanlığı'nda karne alan yaklaşık 92.000 müteahhitlik firması vardır. Bunların 70.000 i faaldir.
 - 2- **İnşaat Projeleri:** İnşaat sektörü proje tabanlı bir sektördür. İnşaat sektörü her ülkede olduğu gibi Türkiye'de de çok çeşitli mal ve hizmet üretimi ile doğrudan ilişkisi ve yoğun iş gücü kullanımıyla ekonomik yapı içinde ayrı bir yere ve öneme sahiptir.

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

3- **İşgücü:** İnşaat sektöründe iş gücü ağırlıklı olarak genç, erkek ve geçici olarak istihdam edilmektedir. İnşaat sektörü yoğun işgücü sektörüdür.

- **Deprem Gerçeği ve İnşaatta Kalite**

Nitelikli iş gücü üretimde kalite demektir. Türkiye'nin %90 ı deprem kuşağı üzerindedir ve inşaat işlerinin kalitesi tesadüflere bırakılamaz.

İNŞAAT İŞLERİNİN KALİTESİ: İyi malzeme kullanımı, güçlü bir mühendislik uygulaması ve bilinçli ve nitelikli işgücünün üretimde bulunmasıdır.

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

- Sektörde Yüksek İş Kazası Oranları

İnşaat sektörü: Tüm iş kazalarının %10'nu oluşturmakta ve bu kazaların %32 si ölümlle sonuçlanmaktadır.

- İnşaat İşlerinde Sertifikasyon

İş gücünün niteliklerini belgeleyen bir sertifikasyon sistemi bulunmamaktadır.

- İnşaat Sektöründe İşgücü Hareketi

İnşaat sektörü işgücü hareketi çok yüksek olan bir yapıya sahiptir.

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

- 4- **Sektöre Giriş Kolaylığı:** Tasarım müşavirliği için gerekli şartlar aranmasına karşılık müteahhitlik hizmeti sunmak için istenen ve aranan şartlar neredeyse yok denecek kadar azdır ve her isteyen bir inşaat şirketi kurabilmekte ve çok rahat bir şekilde sektöre girebilmektedir.
- 5- **Sektörün Talep Yapısı:** İnşaat sektörü talep yapısı hükümet programlarına göre şekillendirilir ve değişiklikler gösterir. İnşaat sektöründe “türetilmiş” bir talep söz konusudur. Yaşamak için, üretmek için, çalışmak için, hizmet vermek için ve üretilenleri depolamak için oluşan talepler söz konusudur. İnşaat talebi ekonominin genel durumu ve faiz mertebeleri ile yakından ilgilidir.

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

6-Devletin Rolü: Sektörün en büyük yatırımcısı ve işvereni olan ve yasama ile yürütmeyi elinde bulunduran devletin uyguladığı direk genel trend inşaat sektörünü ekonominin bir regülatörü olarak kullanması yönündedir.

Ayrıca, imar izinleri ve imar mevzuatları ile de talebi düzenleyebilmektedir.

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

TÜRKİYE İNŞAAT SEKTÖRÜNDE MESLEKİ YETERLİLİK VE SERTİFİKASYON

İnşaat projeleri proseslerindeki **5M** olarak adlandırılan girdilerin*****

- Materials (**malzeme**)
- Manpower (**işgücü**)
- Machines (**makine- ekipman**)
- Money (**sermaye**)
- Management (**yönetim**).

Belkide en önemlisi işgücüdür.

Güvenli yapıların inşa edilmesi ve kaliteli yapılaşmanın kurulmasında nitelikli işgücü önemli bir faktördür.

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

- **3194** sayılı İmar Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan “**Yapı Müteahhitlerinin Kayıtları ile Şantiye Şefleri ve Yetki Belgeli Ustalar Hakkında Yönetmelik** “ gereği 01.01. 2012 tarihinden itibaren inşaat ve tesisat işlerinde çalışanların yetki belgesine sahip olması zorunlu hale gelmiştir.

Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalıştırılacak İşçilerin Mesleki Eğitimlerine Dair Tebliği de Belirtilen Eğitim ve Belge Zorunluluğu

- Bu konu ile ilgili eğitim ve belge zorunluluğu 4857 sayılı İş Kanununun 85. Maddesinde düzenlenmiştir. Bahse konu olan mesleki eğitim 31.05.2009 tarihli 27244 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış “Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalıştırılacak İşçilerin Mesleki Eğitimlerine Dair Tebliğ “de düzenlenmiştir.

İNŞAAT VE İNŞAAT SEKTÖRÜ

TEŞEKKÜRLER..